

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 22. Lucratus eris. Tale à Deo præmium obtinebit, qui lucratus illi fuerit animam, quale à Rege, qui regnum illi lucratur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52962)

§. 22. *Lucratus eris. Tale à Deo premium obtinebis, qui lucratus illi fuerit animam, quale à Rege, qui regnum illi lucratur.*

Sic te audierit, lucratus eris fratrem tuum. O quam vilem lucratus eius operis mercedem, & quam felicem adeptus sortem si te frater tuus audierit, seque contexerit. Nouit Dominus ita proprio hominem dedum lucrato, sicut mercenarium: sicut mercenarium dicit eius. *Lob 6. 7. 1.* Qui nec hyeme semel terram quidem percussit nisi sub spe mercedis: ea namque de causa vinee operarijs primum proponit de danda mercede compaclum: modo vero, ad tanti operis difficultatem assignat spondereque premium. *Lucratus eris fratrem tuum.* Hoccine Domine ergo manet me premium? quantum video ad ipsum spectat commodum, sicut spectabas & damnum, nisi illum lucratus fuisset, & perire fuisset: Illo nihilominus termino Salua oritur, quo unico verbo premium declarat tibi à Deo dandi magnitudinem. Nihil plurius facit Deus, nec est pro quo premium tribuat eminentius, quam si unicam ei animam lucratus fueris.

I.
Animæ dignitas expenditur.
Tit. 6. 2.

D. CHR.
Vom. 3. in 1. ad Cor. Tom. 5.

2. 2. Reg. 5.
Tom. 1. de

Primò: quia constitit illi caro, & in eius dedit quidquid habebat, redemptionem, ut nec cordis sui parceret sanguini, non vitæ non animæ, non sibi ipsi temperaret: *Dedit semetipsum pro nobis.* Lapis est pretiosus, ad cuius inquisitionem descendit de cælis, & ut eum sibi compararet uniuersa distribuit, ut ipse in ea declararet, quam de hoc proposuit argumento parabolâ. Secundò: ex illo quod altero die diximus: nihil tantum animas esse Dei regnum, nec tanti à Rege regnum æstimari totius coronæ ditissimum, quanti à Deo hominis tenuissimæ conditionis animam: *Nihil est quod animam possit æquari* (testatur Chrysostr.) *nec uniuersus quidem mundus. Apud eum (idem ipse) visibilium nihil homini par, & cælum & terram & mare propter eum fecit, & in eo magis, quam in cælo delectatur, inhabitans.*

Quam mercedem tribueret illi rex, qui ei conquiritet & regnum lucraretur, quo nullum opulentiùs? suprema exercitus sui habenas moderandas concecit David Iob ob sibi conquistum partumque castrum Sion quo suum exterritor palatum. Diuitiæ omnium; maximæ, ac Deo propriæ animæ sunt (inquit D. Gregorius Nazianzenus.) *Deus nos pro diuitijs suis habet.*

Hereditas primatiã, qua Pater æternus unigeniti filij labores immensos crucemque contempnit, animæ fuisse mortaliũ: *Regula 4. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.*

Tu ergo perpende, quali sit premium Deus remuneraturus eum, qui illi conseruit animam. Longè maiori, (testatur D. Chrysostr.) quam in manu liberali omnes tuas in pauperes distribueres facultates: *Si immensas pecunias pauperibus eroges, plus effeceris si unam conserueris animam.* Magnam sane, & laudabile est, misereri pauperibus, sed magis si errantem ab errore reuocaueris. Illud autem attende toto decursu Evangelij, etenim antequam aliquid diceret, aut mandaret, eorum quæ audistis, mirabilij quædam doctum, & varijs similitudinibus supponit quo loco hominis reponas animam. Primò: quia cuique eorum Angelum deputat in custodem, hoc etiam veris illis (inquit D. Hier.) indicauit, quæ parulo ante dixerat: *Videte ne contemnatu rursus estis pusillus: dico enim vobis, quia Angeli eorum semper vident faciem patris mei.* Quanti se facere Rex iudicaret hominem perpericulum: si in eius custodiam, & defensionem unum de suis assignaret magnatibus, qui solum istum intendere, curamque eius gereret indefessam? Domine, Rex conuenienter mittit magnatem principem, qui curam suscipiat status Mediolanensis, alium qui regni Neapolitani, alium qui Carolonæ &c. Porro hoc singularis agit Deus animabus: non enim plurius facit regnum Rex opulentum, quam Deus unicam animam.

Secundò: idem Dominus confirmat addens, quod ea de causa de cælis in terram descendit: *Filius hominis venit animas querere & saluare.* Et ad hoc parabolam adducit pastoris, qui perditam ouem, per auia, & inuia, per montes, per...

per sylvas quæ sunt, donec inuenisset. Et mulie-
 ris, quæ ceceno lumine, domoque euerfa, com-
 motis omnibus peractam inuestigat. Marzari-
 eam, & parabolas proposito accommodans non
 temerari: *Gaudium est in celo super uno peccatore*
 penitentiam agente. In qua propositione licet
 multa proposito nostro congrua sint attenden-
 da, illis tantummodo verbis insille. *Super uno*
 peccatore, quod illi correspondet, quod de Pastore
 & omnibus dixerat: *Si perdidit unam ex illis*. Et
 ex parte declarat exemplum de S. Carpo, quod
 D. Dionysius refert discipulus D. Pauli, litteris
 respondens sibi à discipulo suo Demophylo
 transmissis de benignitate quem Sanctus hic
 ostiarij ordinarij, propriaque manu cucullo
 induerat monachali. Vidit hic die quodam e-
 normem peccatorem, hominem flagitiosum, qui
 criminum suorum penitens, se pedibus aduol-
 uebat confessorij tota mentis humilitate seclerū
 deprecans indulgentiam, quem benignè sacer-
 dos ad penitentiam non parua suscepit miseri-
 cordia. Zelo percitus indiscretus Demophylus,
 accessit penitentem, & pedibus protrulim eiecit
 de Ecclesia: quod Deum tam grauius offen-
 dit: nec non concumeliosus aggreditur verbis
 Sacerdotem, & reprobrando, quod reipsa ostende-
 ret, quàm flocci penderet Christum, cum tanta
 susciperet illos mansuetudine, Christo iniurio-
 sos adeo peccatores, & ipse ostiarij fretus officio
 reum de templo nitabatur eiecere. Hinc quasi
 de preclaro facinore gloriabatur, & de diuini
 nominis zelo feruente sibi blandiebatur, vi-
 de preceptoris suo D. Dionysio misit Epistolam,
 rei narrationem, cui ille respondit quod sibi Car-
 pus Episcopus narrauit vir non minimæ fan-
 ctitatis, quem tradunt de numero fuisse septua-
 ginta Christi discipulorum, de quo mentionem
 facit D. Paulus de quo idem testatur D. Diony-
 sius, virum tamquam fuisse perfectionis, vt ex ani-
 mæ puritate tantis meruerit delicijs frui cæle-
 stibus quod nunquam ad millia sacrificium ac-
 cesserit quin prius cælestis singulari recrearetur
 visitatione. Profectus D. Dionysius in Candiam,
 à D. Carpo suscipitur hospitio, seque ab eo nar-
 rat audiuisse quod sibi contigerat, nempe, quod
 die quodam graui dolore torqueretur quia Chri-
 stianum ab infideli fuisse seductum intellexe-
 rat, quocirca tantam in ambrosio concepit indig-
 nationem, ob illatam Christo Domino suo con-
 tumeliam, vt vehementer insisterit, vtumque
 cælesti ferret igne, vel consumeret. Hoc igitur
 zelo feruens, quem iustum esse opinabatur, ec-
 ce noctis medio vidit domum quam incolebat

vehementi terra motu concuti, totamque à
 summo vsque deorsum diffindi, turrim attollit
 oculos, cælum videt apertum, Christum inuenerat
 Angelorum multitudine constipatum. Iterum o-
 culos deorsum, delectit abyssum conspexit hor-
 ribilem, ambos vero peccatores in quos actus
 excauduerat ob iniuriam Saluatori irrogatam,
 ad os abissi consilientes, iam iam quasi in illam
 delapsuros, ex qua magnus prodilat serpentum
 numerus, qui corporum suorum motibus, den-
 tibus, oribus & linguis miseros illos in abyssum
 demurrere conabantur; nec non viros quosdam
 circumstâtes qui illos in præceps mergere mor-
 liebantur. Quos vt vidit D. Carpus gaudere cepit,
 quasi à Deo in precibus exauditus, qui sibi
 vellet immros tam horrendo muldare si ppli-
 cio; dolebat autem quod in abyssum non mer-
 geretur, quod à serpentebus in imè deuora-
 rentur, & quamlibet moram diuturnam nimis,
 accusabat, ex honoris Diuini zelo, reorumque
 supplicij desiderio. Hoc cælo commotus, cælum
 verus respexit oculos, viditque Christum
 his duobus flagrantibus compatiemem, de sede
 maiestatis suæ descendisse, qui deorsum descen-
 dens vbi miseri hærebant iam perituri, placido
 vultu, & benigna illis porrigit pietate dexterâ,
 quos Angeli, quatenus se periculo eriperet con-
 tinuo adiuuabant; & ad Carpum conuersus sic
 affatur: *Vulnetauit me Carpus, iam enim paratus*
sum & altera vice crucifigi, quo homines salutem
adipsam, & libenter mortem patiar, modo illi
non peccent amplius. Tu vero, qui te ostendis tam
zelosum, attende quid tibi conueniat, & num tibi
melius sit Dei clementissimi frui societate, & bono-
rumque Angelorum, quam in abyssum hanc terribi-
lem precipitari, draconibus serpentibusque scatu-
riemem. Sic autem hoc concludit exemplum D.
Dionysius: Hæc de Carpo suscepi, credoque esse ve-
risima. Tu index esto, num petuerit ostendere
Saluator euidentijs, quanti faciat animâ, quàm
denuo se paratum offerens, quantum ex se est,
si necessitas id exigeret, isdem perferendis cru-
ciatibus pro animæ redemptione. Pende, nū-
ex ratione dicere potueri: Gaudium erit in celo
super uno peccatore penitentiam agente. Ob vnius
peccatoris iam perditæ recuperationem diem
celestem cælum agit festiuissimum, & iucun-
dissimum. His non fuit Christus sed propositis
his parabolis, quo loco habeat Pastor ouem
uiaicam, & mulier dragmam perditam, fufam
consequenter instituit concionem, qua declarat
omnes velle se vt cum iplo hanc operi manum
adhibeamus atque hodiernum introducit Evan-
 gelium;

gellum; si tanti igitur Deus æstimet animam, quali te premio doabit si lucratus vel vnam illi fueris: Maius & eminentius nullam decreuit aliud: Apollolis tuis & discipulis cuiuscumque operis fuerum, quam huius, unde & illis ait: *Quis fecerit & docuerit hic magnus vocabitur in regno celorum.* Magnum esse in celo, haec, inquam, dignitatem discipulis assignavit copulatam, eruditioni; peccatorumque correptioni: quod verbo comprehendit quod de sermo proloquitur fideli, qui doctrina sua illi animas acquirit: *Amen dico vobis super omnia bona sua constituit eum.* Ex hoc, quantum Lepio potest illi declarari sententia, quam bis Salomon repetit: *De fructu oris sui unusquisque repletur bonis.* Quid ergo nunc Dei bona verbis obtinentur? An non opera eaque magna requiruntur? Vtique, porro declarat, quod inter illa, præcellat correptio, & medela peccatoris, verbis correptionis efficacibus, sanctæque exhortationis adhibita.

Mat. 5. 19
Mat. 24. 49.
Pro. 1. 2. 14.
Eccl. 23. 2.

§. 23. Seuerè punit illum Dominus, qui vnicam animam perdidit, vt patet exemplo Samsonis & Amalechitarum.

Hoc ipsum adverte per argumentum quod Rhetores & Dialectici vocant à contrario Scrutare scripturas: nihil inuenies tam seuerè à Deo punitum, quam vnius animæ perditionem seu te esse occasionem quod alius peccet, & alia cornuat: vt autem hoc significet, explicat per similitudinem viri, qui nihil fert grauius, nihil acerbius, quam sibi sponsam abripi, violari: *Zelus & furor viri non parcat in die vindictæ. Nec acquiescet cuiusquam precibus, nec suscipiet pro redemptione dona plurima.* Patienter quis sufferet, quod illi bona à ripias, mitescit, & tibi remittit iritiam, licet illum cultro transfoederis; at quod sponsa suæ honorem violaueris, cui se desponsauerat, hoc nullam inter homines meretur indulgentiam. Admirabilem plene narrat 8. pagina de Samsonis historiam de medio præsertim quo Deus vsus est, vt eum contra Philisthinos prouocaret. Intendit Deus vt in illos excaudescat tan-oque moueatur odio, vt de eorum internectione cogat consilia, eo modo quo Theologi declarant, quod Deum non faciant auctorem peccati. In hunc finem disponit, vt Samsoni sponsam eripiant. Filiam admauerat Philisthiam, licet autem parentes in matrimonio non consentirent, fatebatur tamen

Pro. 6. 34.

ille, se eius amore languescere. Fili mi, dicebant ei perpende, hæc in regione nostra puellas esse factas multas tibi nobisque conuenientes. Nullam præter illam aliam requiro, respondet Samson: nam deperibat ea non valde. Spiritus autem Sic de hoc testatur: *Pauentis autem eius asciebat quod res à Domino feret, & quæreret occasum. Nam contra Philisthijm.* Illam Samson duxit in uxorem. Aliquamdiu absuit ab iis, pater autem uxoris, Samsonem amicum amplius non tenenturum, aliter filiam prouidit maritum. Quam effebuit Samson! Accedit, factum reperit, vt leo fuit, rugit, infremiscit: locet Samsonem conatur placare rationibus, quod nimia eius mors concitatus hoc egerit aliam sibi esse filiam, que pari placeat pulchritudine. Nullam admittit ferrox rationem, iurat, quod & ipsum omnesque Philisthæos igni us tradet exurendos: conatus est, & opere compleuit. Ita vt, quatenus in illos non reconciliabili ferueret Samson odio, permiserit Deus, vt sua illi sponsa auelleretur: etiam nihil nouimus, quod sic ad bilem, vindictamque prouocet hominem. Ad quid hoc? vt noueris quid sit, quod contra te Deum moueat acerbius. Quod hoc? suam illi auferre sponsam. Quæ est illa? Anima, quæ sibi in baptismo desponsauit: quid agis tu, qui puellam ad pudicitie sollicitas iacturam? Et tu, qui inuicem prouocas à mundo semotum vt vias sectetur illicitas: & tu, qui laqueus os illi, que firma constat & ad casum impellit? & tu, qui pacificum mireturque iritas ad vindictam. O quale supplicium!

Proh quale fuit illud quo multauit Amalechitas. Præcepit enim vt aliarum Moyses erigeret, & seper Aram ex Dei nomine solemni se iuramento obstringeret; quod perpetuo illos bello molesteret: eo quod Israeli in terram tenti deni promissionis se in via, ne progredieretur inuicem viribus fortiores opposuerant. Hanc mirabilis est historia, atque ceteris inter Sæloquij mirabilior quam expendit Abb. Rupertus. Cum Dei populus Pharaonis soluens seruitute, diuina virtute & potentia liber in terram proficisceretur promissionis, ecce prodit illis obuiam cum omni populo suo Rex Amalec, viam obstruatur, hocque nequiter agebat, vt debiles lassosque, qui resederant, & posteriores in agmine sequebantur inuaderet & occideret. Iubet Dominus Moysi, vt prælio cum illo deceret, decertat & gloriola populus victoriæ de illo triumphat. Hic vocat Dominus Moyses, ac precipit, vt extruat altare, & in eo solemni se iuramento obstringat, quod